

eurotren

ai și tu un loc!

anul I nr. 3

9 mai – 23 mai 2005

Identitate europeană

Viena - Egyed Ufó Zoltán
premiu special concurs „Călător în Europa”

editorial

A fi sau a nu fi european

Identitate europeană: "sună bine, chiar pompos" zic unii. Da, dar câți dintre noi știu ce presupune identitatea europeană?

Geografic, ea aparține tuturor celor ce locuiesc pe teritoriul bătrânului continent, însă acum o vom privi din alt unghi: cel al apartenenței la Uniunea Europeană.

Fiecare dintre noi are o identitate națională care cuprinde toate tradițiile, obiceiurile, mentalitățile, inclusiv cultura ce caracterizează o națiune. Însă, odată cu intrarea în Uniunea Europeană această identitate cunoaște câteva schimbări, căci intervin modernizarea și uniformizarea sistemului instituțional, economic, juridic, precum și a celui social.

Putem spune că Uniunea Europeană este un 'stat-bloc' a cărui identitate cuprinde toate caracteristicile naționale ale tuturor statelor membre. Astfel, unii se tem că odată cu integrarea europeană propriile identități se vor amesteca și că, implicit, vor dispărea încetul cu încetul rezultând o identitate comună ce cuprinde elemente din fiecare cultură națională componentă. Cu toate temerile, astfel de "preluări" există deja. De exemplu, sărbătorile americane Ziua Sfântului Valentin sau Halloween-ul au fost însușite de multe țări europene și asta fără să atace în mod direct cultura lor națională.

În cazul României, din cauza unor standarde comune europene, vom fi nevoiți să schimbăm sau chiar să renunțăm la unele practici. Cu toate acestea, oare câți dintre noi, întrebați de unde venim, vom răspunde "din Europa"?

Identitățile naționale sunt și vor rămâne prioritare și bine delimitate de o eventuală identitate europeană, aceasta din urmă fiind doar un semn al apartenenței la Uniunea Europeană.

Anca Năstasă

În acest număr mai puteți citi :

- *Interviu euro_tren* – pag. 2
- *Cum își percep românii identitatea?* – pag. 2
- *Despre... subsidiaritate* – pag. 3
- *Viața în Uniunea Europeană: Cehia* – pag. 3
- *Călător în Europa: Lisabona* – pag. 4

din **numerele** viitoare

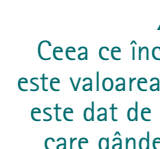
- ➔ *Unitate în diversitate: politici privind diversitatea etnoculturală în Uniunea Europeană*
- ➔ *Satul românesc, în curând european?*
- ➔ *EuroEconomia*
- ➔ *Constituția europeană*
- ➔ *Muncă și studii în Uniunea Europeană*

Ce gândește Ro despre EuRo?

Integrarea în Uniunea Europeană implică o schimbare politică, dar și una socială. Pe lângă aceasta, identitatea românească, așa cum este ea înrădăcinată în mentalul colectiv, este un element care ne evaluează compatibilitatea cu comunitatea europeană. Despre aceasta ne vorbesc și interlocutorii noștri.

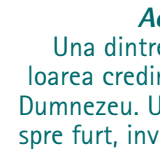
Nelia Claudia, 32 ani, arhivar
Valoarea pozitivă este înțelegerea onoarei, a conceptului de muncă - avem pregătire în mai multe domenii, ne place să facem cât mai multe. Ceea ce ne lipsește, însă, este respectul dintre oameni.

Anca, 44 ani, contabilă
Ceea ce încă este important la noi este valoarea familiei. Marele minus este dat de inconștiența românului care gândește: „hai, lasă că n-o fi dracul chiar atât de negru!”

Alexandru, 54 ani, profesor
Avem o inteligență practică, suntem adaptabili, ne putem plia după cerințe. Ne lipsește însă curajul, ne este teamă de schimbare; acestea țin de o mentalitate retrogradă.

Achim, 70 ani, pensionar
Una dintre valorile reale este valoarea credinței - românul crede în Dumnezeu. Un punct slab - atracția spre furt, invidie, poftă de înavuțire.

Corina Bucea, Anca Năstasă

eurotren

ziar despre România și UE
MADE IN CLUJ

50% imaginație și creație, 20% tineri optimiști și bine informați, 20% umor și bună dispoziție, 10% Alina, întotdeauna gata să ajute

- 📖 citire la cel mult 30 de grade
- 📖 lectură manuală
- 🚫 nu e necesar să fie călcat

Adina Ponta

interviu eurotren

Ca european cu acte în regulă, dar și ca bun cunoscător al României, domnul Claude Karnoouh, filosof francez și pentru opt ani profesor invitat la Universitatea Babeș-Bolyai, a stat de vorbă cu reporterii eurotren despre identitatea europeană și despre mentalul colectiv al românilor.

Reporter: Ce determină o identitate comună europeană?

Claude Karnoouh: Până în prezent, identitatea europeană este un discurs (gen limbă de lemn) care desemnează plasarea și dezvoltarea unei piețe financiare, a liberei circulații a mărfurilor, armonizarea instituțională, compatibilitatea legilor.

Reporter: Se mulează identitatea românească pe modelul european?

Claude Karnoouh: Pentru a fi în mod deplin european, este necesar ca românii să realizeze că statul lor națiune va fi supus deciziilor comunitare, iar legile proprii vor deveni secundare celor dictate de la Bruxelles. Cu toate acestea, este surprinzător că elitele politice și intelectuale românești nu spun nimic sau aproape nimic despre miza politică implicată de integrarea în UE, chiar în faza de pre-aderare, mai ales în ceea ce privește pierderea suveranității naționale.

În ceea ce îi privește pe români, îi văd prea servili interesele Statelor Unite pentru a putea răspunde crizei sociale ce poate fi provocată de aderare. Ca întotdeauna în istorie, elitele românești cred că este suficient să se supună celor puternici pentru ca ei să fie la rândul lor puternici. Aceasta este una dintre marile iluzii care adeseori au costat scump România.

Corina Bucea

Concurs „Călător în Europa“

fotografii premiate

Cu mopsul la plimbare
Raul Ștef
premiul I

Pictorul și cerul lui
Corina Bucea
premiul II

Despre... subsidiaritate

Momentul în care Uniunea Europeană a devenit o uniune politică este asociat cu preocuparea europenilor pentru dilema: ce se va aplica – legislația națională sau cea europeană în rezolvarea diferitelor probleme? Pentru cea de a doua variantă se pune problema dacă acest lucru va duce sau nu la știrbirea suveranității naționale. Misterul a fost elucidat la Consiliul European de la Edinburgh (1992), atunci când s-a definit principiul subsidiarității instituționalizat și apoi prin tratatul de la Maastricht din același an.

Conform acestui principiu, Uniunea Europeană intervine în rezolvarea unor chestiuni care sunt de competența ei (politica monetară comună, politica comercială, încheierea acordurilor internaționale, mediu, agricultură etc), doar dacă statele naționale nu au capacitatea să atingă singure obiectivele propuse. Acest lucru se întâmplă doar dacă măsurile necesare nu pot fi implementate la nivel municipal sau regional și „numai atunci când obiectivele respective ar putea fi mai bine atinse la nivelul Uniunii”.

Aplicarea acestui sistem permite ca deciziile să fie luate cât mai aproape de cetățeni într-un sistem mai complex, dar, totuși, descentralizat. Instituțiile europene fac verificări permanente pentru a monitoriza modul în care deciziile luate la nivel comunitar sunt în concordanță cu posibilitățile existente la nivel național, regional și local. Comisia Europeană realizează în fiecare an un raport pe care îl prezintă celorlalte instituții europene. Raportul este intitulat „O mai bună realizare a legilor” și se referă la aplicarea principiului de subsidiaritate.

Noua Constituție europeană își propune să înglobeze principiul subsidiarității, însă acesta funcționează doar la nivel vertical, ierarhic. În ceea ce privește nivelul orizontal de luare a deciziilor, care cuprinde și legătura cetățenilor cu instituțiile publice în procesul de implementare, sistemul ar trebui îmbunătățit prin reducerea birocrăției de la Bruxelles.

Ana-Maria Truță

viața în Uniunea Europeană

Redimensionarea politicii interne: aderarea își face efectul subtil

La începutul lunii mai, la Praga s-a sărbătorit un an de la aderare, iar vocile opiniei publice, deși au rămas, în general, optimiste față de acest proces, susțin că nimic palpabil nu s-a schimbat în viața lor. Membrii societății civile în schimb, dincolo de beneficiile economice, ușor vizibile în cifre dar și pe pielea omului, spun că integrarea a însemnat o mai mare transparență în viața politică. Un nou guvern își vede acum de agendă în urma demisiei fostului prim-ministru, Stanislav Gross, care a fost sancționat în presă pentru afacerile dubioase ale familiei sale. Acest act a însemnat pentru unii o dovadă a faptului că Cehia este o țară în măsură să își rezolve problemele de corupție la nivel înalt, într-un mod democratic și cu un rol crucial jucat de o presă care s-a dovedit a fi independentă.

De altfel, se pare că impactul integrării europene este cel mai vizibil în politica internă a țării. Deoarece apartenența la marea familie europeană înseamnă asumarea unei identități de egal printre egali, așteptările unor cetățeni privind verticalitatea politică a celor în conducere și responsivitatea acestora față de problemele interne au crescut. Cu alte cuvinte, integrarea în Uniunea Europeană a însemnat că discuțiile politice și dezbaterile publice ale țării au căpătat o nouă dimensiune și importanța transparenței în politică a crescut considerabil.

O privire de ansamblu indică faptul că aderarea nu a adus schimbări ușor perceptibile. În schimb, subtilitățile par să fie cu atât mai dăinuitoare.

Cu toate acestea, ceții au arătat un interes destul de scăzut pentru reprezentarea lor la nivel european. Prezența relativ redusă la urne pentru desemnarea demnitarilor Cehiei în Parlamentul European indică, pe de-o parte, lipsa informării asupra ceea ce înseamnă Uniunea Europeană din punct de vedere politic, iar pe de altă parte, poate fi un semn al pragmatismului ceților. Deciziile importante nu se iau la Strasbourg, ci eventual la Bruxelles, dar cu siguranță mult mai aproape, la Praga.

Bori Kovács

Roma
Livia Rus - premiul III

Explorarea spațiului (extra)terestru
Székely Sevan - premiu special

Praga - Publicitate pentru restaurante
Ema Cojocaru
premiu special

Știați că...?

În cazul în care nu știți, vă spunem noi că:

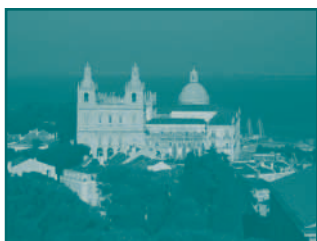
- Cele 12 stele galbene pe un fundal albastru de pe steagul Uniunii Europene nu semnifică numărul statelor membre ale Uniunii, ci este un număr simbolic pentru ideea de unitate. Comunitatea Europeană a adoptat steagul oficial în 1986.
- Imnul european reprezintă ultima parte a Simfoniei a IX-a de Beethoven, cunoscută sub numele de „Oda bucuriei”. Imnul a fost adoptat în 1985.
- Moneda unică europeană Euro a fost adoptată în 1999. Bancnotele și monedele Euro au intrat în circulație în statele membre UE în 2002.
- Deviza Uniunii Europene „Unitate în diversitate” a fost aleasă în 2000, după un concurs de propuneri la care au participat 80 000 de tineri.

Corina Bucea, Adrian Vlas

călător în europa

Lisabona, acolo unde pământul se sfârșește și începe marea

Lisabona păstrează amprenta numeroșilor cuceritori care i-au modelat înfățișarea, reprezentând pentru călătorul împătimit de frumos un muzeu de artă și istorie. Castelul Sao Jorge, Catedrala Se, Turnul Belem, Mănăstirea Ieronimilor, Cartierul Alfama sunt doar câteva exemple elocvente pentru peisajul local. Dar Lisabona nu este doar un album static, o vedere de pus pe perete! Este

un oraș cu propria personalitate, un oraș care respiră și trăiește cu fiecare secundă! Străzile înguste și în pantă, tramvaiele rulând amețitor, mirosul de pește, casele decorate cu azulejos (faiantă albastră), sunetele fadoului sunt frânturi din viața de zi cu zi a citadelei care odinioară stăpânea lumea. Plimbându-mă și descoperindu-le, simțurile și imaginația și-au dat drumul... Parcă vizualizam caravelele pornite în căutare de noi descoperiri și simțeam aromele înțepătoare ale mirodeniilor aduse de peste mări și țări. De aceea, pentru mine, farmecul Lisabonei constă în îngemănarea dintre trecut și prezent, în modul în care odinioară se reflectă prin azi. Noul, modernul se dezvoltă cu rapiditate, însă el este tributari tradițiilor și valorilor încetățenite de secole de formare continuă. El nu contrastează cu arhitectura învecinată și nici nu uită de unde a plecat.

Vorbind despre Lisabona trebuie să amintesc și de oamenii obișnuiți ai locului, așa cum i-am cunoscut și cum mi s-au întipărit definitiv în minte. Profund legați de credință, portughezii mai păstrează încă acel "primitivism" specific unei puternice moșteniri populare. Comunitatea, familia, ospitalitatea și generozitatea reprezintă repere încă solide, definitorii pentru un întreg popor. La fel ca și propria capitală, portughezii fascinează și așteaptă să fie cunoscuți...

Ana-Maria Stoian

integramă

Pe orizontală:

1. evoluție
2. lege fundamentală într-un stat care se încearcă a fi adoptată și la nivel european
3. țara vinului de Porto
4. proces prin care statele se pregătesc să devină membre ale UE
5. consultare publică a cetățenilor unui stat în legătură cu o problemă de importanță națională
6. deviza UE: „...în diversitate”
7. înțelegere de colaborare între două state
8. va deveni membră a Uniunii Europene în 2007
9. instituție cu competențe legislative
10. proces de armonizare la realitățile europene depus de state după ce devin membre
11. aici se mănâcă multă pizza și spaghetti

Pe verticală:

9 mai, ...

Ana-Maria Truță

→ echipa de redacție

Echipa eurotren:

Diana Bere, Corina Bucea, Gabriela Buruian, Mădălina Coțiu, Elena Jipa, Cristina Jude, Sînziana Jurău, Bori Kovács, Zsolt Kovács, Anca Năstasă, Adina Ponta Ana-Maria Stoian, Ana-Maria Truță, Adrian Vlas.

Redactor șef: Alina Suătean

Coordonatori: Rarița Szakáts, Cristina Grigorean

Layout și tehnoredactare: AMM Design

→ ne puteți contacta la:

Centrul de Informare Europa Cluj

Centrul de Resurse

pentru Diversitate Etnoculturală

Str. Ţebei 21, 400305, Cluj-Napoca,

tel : 0264.420.477, fax : 0264.420.491

email: europa@edrc.osf.ro

www.edrc.ro

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
DIVERSITATE
ETNOCULTURALĂ

Proiect finanțat de
UNIUNEA EUROPEANĂ

Conținutul acestui
material nu reprezintă
în mod necesar poziția
oficială a Uniunii Europene

sfaturi de călătorie

Singur la drum

Dacă alegi să mergi în Europa cu autocarul trebuie să ai în vedere câteva lucruri:

- indiferent dacă îți place sau nu, trebuie să urmezi grupul și să vizitezi ceea ce îți propune ghidul;
- de obicei autocarul rămâne la marginea orașului ce urmează a fi vizitat, așa că fii pregătit: pantofi comози, pălărie de soare și apă în rucsac;
- dacă traseul include vizitarea unor catedrale celebre, cum ar fi Sfântu Petru din Roma, să fii îmbrăcat corespunzător, adică fetele: tricouri cu mânecă scurtă și pantaloni sau fustă peste genunchi, exclus maieuri chiar dacă este vară, băieții: pantaloni care să acopere gleznele, altfel riști să nu fii lăsat să intri;
- dacă dorești să faci poze, de exemplu în Roma cu gladiatorii de la Colosseum, trebuie să plătești, ei nu stau în soare degeaba și nu te invită să-i fotografiezi pe gratis;
- în privința cumpărăturilor în Europa, ai grijă: în foarte multe țări magazinele se închid în jurul orei 16,30-17.00.

Gabriela Buruian